

Täysistunto

Torstai 18.9.2025 klo 16.02

2.6. Suullinen kysymys Hamasin riisumisesta aseista ja poliittisesta vallasta (Peter Östman kd)

Suullinen kysymys SKT 123/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Östman, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.33 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Se, mitä Gazassa tapahtuu, on suuri tragedia. Siis Gaza on tragedia, mutta samallahan tämä on Hamasin strategia. Gazan tragedia on Hamasin strategia, ja se näyttää toimivan.

Tunnustamiskeskustelun sijasta tärkeintä olisi keskittyä panttivankien vapauttamiseen, siviilien kärsimyksen lievittämiseen molemmin puolin, humanitäärisen avun perille saamiseen Gazaan, terrorin ja sodan loppumiseen sekä Israelin ja palestiinalaisten pitkällisen ja traagisen konfliktin juurisyyn puuttumiseen.

EU ja suurin osa lännestä on selkeästi vaatinut, että Hamasia riisutaan sekä aseista että poliittisesta vallasta, ja uskon, että koko Suomen eduskunta on yhtä mieltä tässä asiassa. [Sanna Antikainen: Toivottavasti!] Hamas on syvälle juurtunut siviiliyhteiskuntaan Gazassa ja käyttää tunneleita, kouluja ja sairaaloita, ja siviiliuhreja on vaikea välttää. Kysyn: mikä olisi sitten se tapa, millä kansainvälinen yhteisö voisi onnistua siinä, että Hamas luopuisi sekä aseista [Puhemies koputtaa] että poliittisesta vallasta? [Laura Huhtasaari: Paras puheenvuoro! — Eva Biaudet: Aika raaka!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ulkoministeri Valtonen, olkaa hyvä.

16.35 **Ulkoministeri Elina Valtonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustajalla oli hyvä puheenvuoro, ja on tärkeää nostaa myös sitä, että Hamas tosiaan edelleen karmottavalla tavalla pitää panttivankeja hallussaan ja heidät on saatava vapaaksi välittömästi. Toistaiseksi panttivankeja on kyetty vapauttamaan ainoastaan tulitauon oloissa, joten sen vuoksi olisi erittäin tärkeää — ja myös laajemmin ihmisten kärsimyksen vuoksi — että se tulitauko saataisiin aikaan mahdollisimman pian.

Nyt tässä New Yorkin julkilausumassa, johon Suomi liittyi, on useita kirjauksia, joissa pidetään huolta nimenomaan siitä, että se rauhanomainen tulevaisuus alueelle toteutuisi Palestiinan osalta ainoastaan siten, että on palestiinalaishallinto, joka sitoutuu Israelin turvallisuuteen ja toisaalta omien kansalaistensa turvallisuuteen ja siivoaisi kaikki ääriainekset pois hallinnosta. Ja se, mikä siinä oli huomionarvoista, oli se, että arabimaat sitoutuivat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 81/2025 vp

tähän. Tämä nähdään myös Palestiinassa erittäin vahvana puolena, eli nyt heitä ikään kuin turvattaisiin myös lähialueelta ja samalla myös [Puhemies koputtaa] Israelia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Skinnari, olkaa hyvä.

16.36 Ville Skinnari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on aina nojanut kansainväliseen oikeuteen, monenkeskiseen järjestelmään ja ihmisoikeuksiin, ja siksi välillä meidän ehkä pitää kysyä, mitä meistä nyt puhutaan maailmalla, kun me käyttäydymme hallituksen toimesta niin kuin me käyttäydymme. Aika moni kollega kysyy kauempaa ja lähempää, että miksi Suomi on kaksoisstandardien maa. Me tuomitsemme yhtäältä muualla mutta emme toisaalla. Tämä näkyy meidän kansainvälisessä maineessa, ja kyllä te, arvoisa hallitus, aika kovassa paikassa olette siellä YK:n yleiskokouksessa, koska Suomen pitkä linja on aina ollut kansainvälinen oikeus ja sen tunnustaminen.

Arvoisa pääministeri, Suomen hallituksen lisäksi te johdatte myös Suomen EU-politiikkaa. Ja jos joku tässä on ollut hampaaton, niin se on Euroopan unioni. Nimittäin sieltä työkalupakista löytyy paljon enemmän kuin mistä te nyt edes puhutte: kaupasta, pakotteista, yhteistyösopimuksista. Mitä te oikeasti aiotte tehdä EU-tasolla ja koska, jotta tämä saadaan päätökseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.37 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin tähän Suomen rooliin, esimerkiksi YK-viikkoon. Suomi on erittäin arvostettu YK:n jäsen. Ja mitä tulee kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen, kansainvälisten esimerkiksi tuomioistuinten toimintaan, niin me tuemme niitä kaikkia. Siitä ei ole kenelläkään mitään epäselvyyttä. Sen lisäksi, kuten ulkoministeri totesi, me ollaan yksi suurimpia rahallisia tukijoita muun muassa Gazaan ja palestiinalaishallinnolle.

No sitten Euroopan unioniin: Kuten totesin, me saatiin EU:n komission puheenjohtajalta tervetullut esitys, ja me tulemme sen pikatahtia käsittelemään. Seuraava UAN eli ulkoministerikokous lienee 20. päivä jo, eli varmaan senkin tähden nopeassa tahdissa käsitellään tämä ja tuodaan se eduskunnalle E-kirjeenä. Assosiaatiosopimuksen käsittely ja sen kokonaisuus on erittäin merkittävä kysymys Euroopan ja Israelin välisissä suhteissa, ja kuten totesin ja kuten on tiedossa, niin tässä paketissa oli myöskin muita ulottuvuuksia. On tiedossa, kuten teilläkin, se, että Eurooppa on tässä asiassa ollut erittäin hajallaan, [Puhemies koputtaa] ja siksi valitettavasti yhteinen ääni Euroopassa ei ole ollut riittävän vahva.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

16.38 Veronika Honkasalo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, jo kesäkuussa te sanoitte tämän eduskunnan edessä, että hallitus on tehnyt kaikkensa ja tulee tekemään kaikkensa Gazan kansanmurhan estämiseksi. No, nyt te olette toistaneet täällä, että olette erittäin aktiivisia asiassa, mutta tosiasia on, että me kaikki tiedämme, ettei hallitus ole tehnyt kaikkeaan. Humanitääri-apu nyt on se vähin, mitä te voitte tehdä, ja se, että olette mukana julkilausumissa ja vetoomuksissa. Mutta edelleen olemme tilanteessa, jossa Suomi toimimattomuudellaan pikemminkin myötävaikuttaa kansanmurhan toteutumiseen. [Jani Mäkelä: Oho!] Pääministeri Orpo, onko niin, että teille on tärkeämpää to-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 81/2025 vp

teuttaa pienituloisia kurittavaa talouspolitiikkaa ja eriarvoisuutta syventävää politiikkaa kuin seistä historian oikealla puolella?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.40 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymyksenasettelu oli senkaltainen, että sanon vain, että ei ole — ei ole. Ja edelleenkin sanon, että eikö näillä nyt sitten olekaan merkitystä, esimerkiksi YK:n julkilausumalla. Eikö sillä teidän mielestänne ole merkitystä, että me liitymme siihen, missä on 150 maata? [Veronika Honkasalon välihuuto] Totta kai sillä on merkitys, ja se on täysin tämän salin hyväksymän linjan mukainen, jolla luodaan edellytyksiä kahden valtion mallille ja kestäväälle rauhalle ja väkivaltaisuuksien loppumiselle. Kyllä me olemme siinä työssä mukana. Me emme ole katselleet sivusta emmekä katso kansanmurhaa, ja minusta on väärin antaa sellainen kuva.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.41 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pienelle maalle avautuu harvoin mahdollisuus vaikuttaa ulkopolitiikassa, ja tässä hetkessä oleellista on myös se, että arabimaat ovat Saudi-Arabian johdolla liikkeellä ja sitoutumassa Israelin turvallisuuteen [Jani Mäkelän välihuuto] ja Hamasin riisumiseen terrorismista. Tätä terrorismin vastaista työtä, liikettä, myös Suomen pitää olla tukemassa tunnustamalla Palestiinan valtio. Se on sitä historian oikealla puolella olemista, mutta, pääministeri Orpo, te ette saa hallituksestanne ulos kantaa Palestiinan tunnustamiseksi, vaikka tasavallan presidentti Alexander Stubb sitä teiltä odottaa ensi viikolla alkavalle YK:n korkean tason viikolle. Tilanne on eriskummallinen myös Suomen ulkopolitiikan johtamisen näkökulmasta. Yhteistoiminta valtioneuvoston ja tasavallan presidentin kanssa ei tässä toimi. Pääministeri Orpo, aiotteko te jäädä historiaan pääministerinä, joka ajaa Suomen ulkopolitiikan johtamisen umpikujaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.42 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin presidentti sanoi, että hän on valmis tunnustamaan Palestiinan, jos hallitus sellaisen esityksen antaa. Hänellä on siihen täysi oikeus. Sen sijaan olemme todenneet, että me etenemme kohti kahden valtion mallia, teemme kaikkemme sen eteen, jotta edellytykset sille löytyvät, ja se tarkoittaa samaa, kun nämä edellytykset täyttyvät, kuin tunnustaminen. [Miapetra Kumpula-Nattrin välihuuto] Nyt me keskitymme tekemään näiden eteen töitä.

Mutta mitä sitten tulee näihin arabimaihin, niin arabimaathan nimenomaan olivat mukana tekemässä tätä julkilausumaa, [Vasemmalta: Niin oli!] johon me siis yhdyimme. Me olemme mukana siinä työssä. Me ollaan oltu kahdenkeskisissä yhteyksissä suoraan arabimaiden kanssa edistääksemme nimenomaan arabimaissa sitä, että se ilmapiiri suhteessa Israelin turvallisuuteen muuttuu, koska me tarvitaan arabimaiden tuki sille, että me päästään tässä eteenpäin. [Antti Lindtman: Siihen tarvitaan Suomen päätös, tunnustaminen!]

Kysymyksen käsittely päättyi.